

Ma Jon 1

Ama Rhäväksäs

Ma Jon ga säm bä rhakt täkt ama abuk. Bä rhakt täkt ama abuk di qa säm bäm gi sage ama qatnanaktpämda sokt di qaku qunäga vät a ut i agi a ruvek iarhakt bä qop ta na qoe nai. Nguaräm iarhakt di angätni ama gulañ na ama qatnanaktpämda e vät ama ngärhätkka ma Esia.

Ma Jon ga säm i qat tu aa snäng sävät ama qävälam ama unbam. Ama narhoeräm diva qa rhuqunäga sa ama ruvek kärarhani i rhi su na ama iraski na ngät ama rhisu i qat tamän sävät arha lat ama vu ngät mamär. Näkt ama unbamnaäm diva qä rharespäm ge ama qatnanaktpämda i ngätki i ngakt bä rhat nanakt di sa rha rha ama mumaiar. Ma Jon di qat tamän sävät a nas i qa lu ma Jisas toqoräkt i qä na qa in det divakt iva qä sämaqrot na arhä snängaqa rhoqoräkt.

Ama Qävälap Nasot A Ne

Ama Muqunäga Narhoer (1:1-4)

Ama Qatnanaktpämda Arha Iar Toqoräkt I Qale

Rha I Arha Ruavek Na Ne Rhi Na Ama Ngätmamäk Kä Na Ama Ngärhoemga (1:5-2:28)

Ama Qatnanaktpämda Arha Iar Toqoräkt I Qale

Rha I Ma Ngämuqa Aa Es Na Rha (2:29-4:6)

Ama Qatnanaktpämda Arha Iar Toqoräkt I Qale

Rha Dä Ma Ngämuqa Aa Lavuqi Arha Ron I Arha Snäng Bät A Qa Dä Rhat Tet Parhäm Aa Rhäkne (4:7-5:12)

Ma Jon Aa Dängdängini Na Ngät Aa Enge (5:13-21)

Ama Enge Na Ama Iar

¹ Ianiäkt kärqäni i ini nävät ama rharimini bä sarhäkt di qärqäni i sa ut nari ini bä qärqäni i sa ut lu ini mamär nämät aut saqong dä qärqäni i sa u rhäkt ngä rhäk pät ini di ianiäkt di ama enge na ama iar.

² Iangärhäkt ama iar ngä män säda eraqi bä ut lu ngät dä urhi sameng sävät a ngät. Näkt urhi sameng ba ngän na ama iar ama sok täm ngät iangärhäkt kärangät i mudu qale ngät ngä na ama Ngätmamäk näkt ngä män gem ut. ³ Bä qosaqi urhi sameng mamär ba ngän nä ianiäkt kärqäni i sa ut lu ini bä ut nari ini ivakt iva qosaqi ngän diva västämne na ut ut na ngän bä va qali lut ut na ngän i aurha ruavek na ngän mäni rhangät täkt ama iar. Bä qosaqi va qali lut dä rhangät täkt ama iar angärha ron ge ama Ngätmamäk näkt sävät aa emga ma Jisas ma Krai. ⁴ Urhit säm dangät täkt ivakt iva aut märmärgem diva ama mor ngät.

Ama Tmerhäs Da Ama Neraqa Aa Ron

⁵ Rhangät täkt di ama enge qärangätäni i sa ut nari ngät nämät ma Krai bä urhi sameng ba ngän na ngät i ma Ngämuqa di ama neraqa na qa näkt gem ga di qaku anga bängangit nga e.

⁶ Ngakt bä urhi qoar i qali lut gem ga i aa ruavek na ut mäni rhangät täkt ama iar dap kinak ut tet pa ama bängangit angät tpäs dä sa urhi iras dä qaku ut tualat parhäm ama engätki. ⁷ Dap ngakt bä ut tet da ama neraqa aa ron doqor qa i qale qa da ama neraqa aa ron diva västämne na ut bä qali lut i aurha ruavek na ne bä aa emga ma Jisas aa biaska qä qumär ut sa aurha vuirhong moe.

⁸ Ngakt bä urhi qoar i qaku aurha anga vuini dä sa urhi iras täm mes dä qaku ama engäktki qia e gem ut. ⁹ Ngakt bä urhi sameng irhäm mes sa aurha vuirhong dä mamär vät a ut iva ut nanakt na qa iva qä qyiradeng na aurha vuirhong dä va qä qumär ut nämät aurha lat moe qärangätñi i qaku ama räkt ngät inguna qa di ama räkt ka na qa.

¹⁰ Ngakt bä urhi qoar i sa qaku ut mualat na anga vuini dä sa ut mualat sä qa iva ama irasmätka na qa bä aa enge di qaku a ngät e vät aurha iar.

2

Ma Kraiskat Tatnärhäm Ut

¹ Nguä es ama gaini na rha na ngän, ngut säm dangät täkt ivakt iva qale ngän namualat na anga vuini. Sokt di ngakt bä aung anga ruqa qa mualat na ama vuini dä akni qa e qarakni iva qat tamän särha ama Ngätmamäk sädaver mä ut. Iaqaäkt di ma Jisas ma Kraiskarak i ama räktka na qa. ² Qa di ama vodämes na qa ivakt iva ma Ngämuqa qät kyiradeng na aurha vuirhong bä rhoqoräkt di qaku sokt sa aurha vuirhong dap kosaqi ama ruvek nävät ama ivätki moe sa arha vuirhong.

³ Ngakt bä ut tet parhäm aa enge diva nävät iomäkt dä va qunäga vät a ut i sa ut dräm a qa. ⁴ Ama ruqa qarakni i qä qoar i qat dräm a qa sokt di qaku qat tet parhäm aa enge di ama irasmätka na qa bä ama engäktki di qaku a qi gem ga. ⁵ Dap iaqaäkt karak i qat tet parhäm aa enge di aa snäng bät ma Ngämuqa mamär. Bä nga ut tualat toqoräkt dä nävät iomäkt dä sa ut dräm i qali lut gem ga mamär. ⁶ Ngakt bä aung gä qoar i qale qa qä nä

ma Jisas ma Kraiss dä mamär iva qoki qat tet toqor qa.

Ama Muräkt Ama Iaräs Na Ngät

⁷ Gua ruavek kärarhani i gua snäng bät a ngän, gaku ngut säm sävät a ngän na ama muräkt ama iaräs na ngät dap tangät täkt di ama muräkt kärangätni i sa mudu na ngät nävät ama rharimini bä sarhäkt kärangät i qale ngät gem ngän bä ngät di ama enge qärangätni i sa ngän nari ngät. ⁸ Sukt diva as ngut säm ama muräkt ama iaräs na ngät kärangätni i ama engätki na ngät kärangät i nga e gem ma Jisas dä qosaqi nga e gem ngän. In-guna ama bängagi di sa rhäktäksot na qi dap ama engätki na qa ama neraqa di sa rhäkt di qä sen.

⁹ Ama ruqa qäarakni i qä goar i qa di sa qale qa da ama neraqa aa ron sukt di qaku aa snäng bät aa ruaqa ama qatnanakt pä m ga di qoki as kale qa va ama bängangit angät tpäs. ¹⁰ Dap aung gäarakni i aa snäng bät aa ruaqa ama qatnanakt pä m ga di qale qa vasägos da ama neraqa aa ron bä nävät a qa diva qaku guani ngä namäqäne sa aung iva dän bät aa qar. ¹¹ Ama ruqa qäarakni i ama vu da aa ron sävät aa ruaqa ama qatnanakt pä m ga di qale qa va ama bängangit angät tpäs bä vät aa tmerhäs moe di qat tet pa ama bängangit angät tpäs. Bä qaku qat dräm i vät aa tmerhäs di qat tet sa qoe nai inguna ama bängangit bä qaku qat lu.

¹² Aingän ama rhoes ama gaini na rha, ngut säm sävät a ngän

inguna angäna vuirhong di sa ma Ngämuqa
qa qyiradeng nä irhong nävät ma Kraisa aa
ngärhipki.

¹³ Gu mamgäna, ngut säm sävät a ngän
inguna ngänät dräm iaqäkt kärak i qale qa
nävät ama rharimini bä sarhäkt.
Dä aingän ama evän da ama gamoe, ngut säm sävät
a ngän
inguna sa ngän män nävä ma Sämgä aa qrot
angät tpäs.

Dä aingän ama rhoes, ngut säm sävät a ngän
inguna sa ngänät dräm ama Ngätmamäk.

¹⁴ Dä gu mamgäna, ngut säm sävät a ngän
inguna ngänät dräm iaqäkt kärak i qale qa
nävät ama rharimini bä sarhäkt.
Aingän ama evän da ama gamoe, ngut säm sävät a
ngän
inguna aingän di angän grot
dä ma Ngämuqa aa enge qale ngät gem ngän.
Bä qosaqi ngän di sa ngän män nävä ma Sämgä
aa qrot angät tpäs.

Qale Angäna Snäng Bät Ama Ivätki At Kärhong

¹⁵ Qale angäna snäng bät ama ivätki ura guani
nämäni ama ivätki. Ngakt bä aung anga ruqa di
aa snäng bät ama ivätki at kärhong dä qaku aa
snäng bät ama Ngätmamäk. ¹⁶ Inguna ama lat moe
nämäni ama ivätki qarängätni i ngät toqor ama
saqong ngärhi alek bä sävät ama mairnanas nävät
ama qarhong dä ama snängaqa iva märmär ge ama
släqyige di iangärhäkt ama lat moekt di qaku ngät
nage ama Ngätmamäk dap ngät nämäni ama ivätki.
¹⁷ Bä ama ivätki näkt sävät at kärhong gärqärhongni
i ama ruvek nani a rha nä irhong diva rhäksot nä

irhong dap iaqäkt kärak i qat tualat parhäm ma Ngämuqa aa snängaqa diva ama iar qa rhäkt bä qosaqi va mirhup.

*Ama Rhonsävät Sage Ama Ruvek Sävät Ma Krai
Aa Ikkäna*

¹⁸ Aingän ngua es, rhäkt di ama dängdängini na ngät ama qunäng bä sa ngän nari i iaqäkt kärak i ma Krai aa ik diva qa rhän bä nak sa rhäkt di masirhat nä ma Krai aa ikkäna rha män. Bä nga rhoqoräkt dä qunäga vät a ut i rhangät täkt ama qunäng di ama dängdängini na ngät ama qunäng.

¹⁹ Iarhakt di sa rha met nämäni ut sokt di qaku rha nämäni ut mamär. Inguna vadi mai rha nämäni ut mamär dä mai mamär iva as kale rha gem ut. Dap nguna rha met nämäni ut dä iomäkt ngärhi sameng mamär i qaku rha nämäni ut mamär.

²⁰ Dap aingän di sa ngän da ama modämne nage ama Qumärqumärqa na qa mamär ma Krai bä ngän moe di sa ngänät dräm ama engätki. ²¹ Qaku ngut säm sävät a ngän inguna qaku ngänät dräm ama engätki dap sa nguna ngänät dräm a qi bä qosaqi ngänät dräm i qaku anga irasini ngät dän näda ama engätki arha ron. ²² Ngu lu auge iaqäkt i ama irasmätka? Iaäkt ama ruqa di qarak i qät täqyas nä ma Jisas i qa di qaku ma Krai. Iaäkt ama ruqa di ma Krai aa ik na qa inguna qät täqyas nä ama Ngätmamäk kä na ama Ngärhoemga.

²³ Qaku anga ruqa qarakni i qät täqyas na ama Ngärhoemga di qale ama Ngätmamäk gem ga dap kinak iaqäkt kärak i qä sameng mamär i ma Krai di ama Ngärhoemga di ama Ngärhoemga qä na ama Ngätmamäk kali liom gem ga. ²⁴ Mamär iva

qale ianiäkt mas gem ngän gärqäni i ngän nari ini namäk nävät ama rharimini bä sarhäkt. Ngäkt bä nga rhoqoräkt dä sa ngän diva qale ngän mamär mäni ama Ngätmamäk dä ge ama Ngärhoemga. ²⁵ Bä rhangät täkt di ama Ngätmamäk aa enge na ama mumänaris bä ba ut iva ba ut na ama iar ama sok täm ngät.

²⁶ Ngut säm dangät täkt ivakt iva ngät tuqunäga vät a ngän sävät iarhakt kärarhae i rhi siqut iva rhi irastäm sä ngän. ²⁷ Dap ama modämne qärangättni i sa ngän da ngät nage ma Kraisi di qale ngät gem ngän. Dap ngät di sa ngärhi su ngän sävät iarhongäkt moe qärqärhong i ngänit läk nani irhong ivakt iva ngänit päsi ma Ngämuqa aa rhäng mamär. Angät tisu di ama engätki na ngät dap kaku ama iraski na ngät. Bä äkt i nga rhoqoräkt dä saqi as kaku ngänit läk nani guavek sae qärarhani i rhat dräm di su iva rhi su ngän. Qale ngän mas mäni ma Kraisi toqor ama Qloqaqa ama Qumärqumärqa qä su ngän doqoräkt.

Ma Ngämuqa Aa Es

²⁸ Aingän ama rhoes ama gaini na rha na ngän, rhäkt diva qale ngän mamär mäni qa ivakt iva nga rhoqoräkt iva qa rhän dä va mamär vät a ut iva ama qraräkt na ut dap pa qaku aqlus päti a ut. ²⁹ Ngäkt bä ngänät dräm i qa di ama räkt aa lat dä mamär iva qunäga vät a ngän mamär i iarhakt moe qärarhae i rhat tualat na ama räkt ngät ama lat di sa rha män nävä ma Ngämuqa.

3

¹ Mamär iva ut lu mamär na ama Ngätmamäk aa lavuqi ama enges ki bä ba ut bä äkt iva ma

Ngämuqa qat tes ut i aa es na ut. Bä qoki ngätki i ut di ma Ngämuqa aa es na ut. Ama rharimini qärqäni i qaku ama ruvek nämäni ama ivätki rha lu mamär i ma Ngämuqa aa es na ut dinguna qaku rhat dräm a qa. ² Gua ruavek kärarhae i gua snäng bät a ngän, däkt di ma Ngämuqa aa es na ut sokt di as kaku ut dräm iva u rhän doqor mäniekt nasot. Dap ut dräm i rhoqoräkt iva ma Krai ka rhän dä va ut toqor qa inguna va urhi lu qa i qa rhoqoräkt. ³ Näkt ama ruvek moe qärahani i rhat nanakt toqoräkt di sa rhi qumär nas ivakt iva rha rhän i ama qumärqumär ta rhoqor qa i ama qumärqumär qa.

⁴ Ama ruvek moe qärahani i rhat dräm dat tualat na ama vuirhong di iarhakt ti nänbetäkmät na ama muräkt inguna ama vuirhong di ama lat kärangätni i ngärhi nänbetäkmät na ama muräkt. ⁵ Sokt di ngänät dräm i sa ma Krai ka män divakt iva qä sot na ama vuirhong dä qosaqi qa maräkt di sa qaku aa anga vuirhong. ⁶ Bä aung gäarakni i qale qa mäni qa diva qaku qat dräm gat tualat na anga vuirhong. Aung anga ruqa qäarakni i as kat dräm gat tualat na anga vuirhong di iaqäkt di sa qaku qa lu ma Krai dä qaku qat dräm a qa.

⁷ Aingän ama rhoes ama gaini na rha na ngän, gale angäna qlak na aung anga ruqa iva qä nairas täm ngän. Iaäkt kärak i qat tualat na ama räkt ngät ama lat di qa di ama räkt ka rhoqor ma Krai kärakni i ama rätkka na qa. ⁸ Dap iaäkt kärak i qat tualat na ama vuirhong di qa nage ma Sämgä inguna ma Sämgä di sa qat tualat na ama vuirhong mudu mänsäng nävät ama rharimini bä sarhäkt. Ama rharimini qärqäni i sa ma Ngämuqa aa emga

qa män divakt iva qä slava nä ma Sämga aa lat mas. ⁹ Qaku aung gäarakni i sa qa män nävä ma Ngämuqa di qat dräm gat tualat na anga vuirhong inguna ma Ngämuqa aa iar di qale ngät gem ga. Qaku mamär vät a qa iva as kat tualat na anga vuirhong inguna sa qa män nävä ma Ngämuqa. ¹⁰ Bä nävät tom dächt dä qunäga vät a ut sa ama ruvek i guavek koe di nak ma Ngämuqa aa es na rha dap guavek koe di ma Sämga aa es na rha. Iaqäkt karak i qaku qat tualat na ama räkt ngät ama lat bä qop karakni i qaku aa snäng bät arhani ama qatnanaktpämda di iaqäkt di qaku ma Ngämuqa aa emga na qa.

Mamär Iva Aurha Snäng Bät A Ne

¹¹ Rhangät täkt di ama enge qärangätni i sa ngän nari ngät namäk nävät ama rharimini qärangät i ngät tamän i mamär iva aurha snäng bät a ne. ¹² Dap pa qale rhoqoräkt i ngän doqor ma Kein gäarakni i qa nage ma Sämga bä qa veng aa lätkka. Näkt ngu lu mäniekt bä qa veng ga? Sa qa veng ga dinguna aa lat di ama vu ngät dap aa lätkka di ama räkt ngät aa lat. ¹³ Gua ruavek, kale ngän nasärmändäm gre i ama ruvek nävät ama ivätki di ama vu da arha ron masirhat sävät a ngän. ¹⁴ Sa ut dräm i ut män nämät ama tñäpki bä sa ut met säda ama iar angärha ron inguna sa aurha snäng bät ama qatnanaktpämda. Aung gäarakni i qaku aa snäng bät arhani di qoki as kale qa da ama tñäpki arha ron.

¹⁵ Aung gäarakni i ama vu da aa ron masirhat sävät aa ruaqa di iaqäkt ama ruqa di qarakni i qä veng. Näkt ngänät dräm i qaku ama iar ama sok täm ngät nga e ge aung anga ruqa rhoqoräkt.

16 Sa ma Krai ka von da aa iar sädaver mä ut bä nävät tangät täkt aa lat dä sa qunäga vät a ut sa ama lavuqi ama engäkki na qi. Bä äkt i ut di mamär iva urhit bon da aurha iar bä ba ama qatnanaktpämda. 17 Ngu lu va qale ma Ngämuqa aa lavuqi ge sävetka rhoqor mäniekt kre i ama qärhong bät a qa näkt kat lu akni ama qatnanaktpämga qärakni i qät läk sokt di qaku qät lavuqi na qa? 18 Aingän ama rhoes ama gaini na rha na ngän, sa qale rhoqoräkt i aurha snäng bät arhani sokt nävät ama enge dä nämät aurha väm dap mamär iva aurha snäng bät a rha maengäkki nävät aurha lat.

19 Ngakt bä ut tualat toqoräkt dä sa ut dräm i ut tualat parhäm ama engäkki bä qosaqi mamär vät a ut iva ama qraräkta na ut iva urhi nän ma Ngämuqa nani guani. 20 Sokt di ngakt bä qaku mamär vät a ut iva ama qraräkta na ut iva urhi nän sage ma Ngämuqa dä qa di ama moräs na qa masirhat pät aut snängaqa aa uväs bä qat dräm iarhongäkt moe. 21 Gua ruavek kärarhani i gua snäng bät a ngän, ngakt bä aut snängaqa di qaku qät täksärhäm ut dä nävät iomäkt diva mamär vät a ut iva ama qraräkta na ut dä ma Ngämuqa aa saqong sa aurha nän 22 bä sa ut dräm iva qä von ut ta agini qärqäni i urhi nän ga rhäm ini inguna ut tet parhäm aa muräkt dä ut tualat nä qärqärhongni i irhong ngärhit säm ama märmärgem sävät aa snängaqa. 23 Näkt aa muräkt diva ut nanakt na aa emga ma Jisas ma Krai aa ngärhipki näkt pa aurha snäng bät a ne i qoki rhoqor qa i sa qa muräkt bä ba ut iva ut tualat toqoräkt. 24 Bä aung gärakni i qät päs aa muräkt angärha rhäng di qale qa mamär mäni ma

Ngämuqa dä qosaqi qale ma Ngämuqa väm ga. Dä ut dräm i qale ma Ngämuqa väm ut inguna nävät ama Qloqaqa qäarakni i sa qa von ut täm ga.

4

Ama Rhonsävät Sävät Ama Enge Qärangätni I Rhi Qoar I Sa Ngät Dän Nage Ma Ngämuqa

¹ Gua ruavek kârarhani i gua snäng bät a ngän, qale ngänät nanakt na ama ruvek moe arha enge qärangätni i rhi qoar i ngät dän nage ma Ngämuqa dap mamär iva ngäni siqut na arha enge ivakt iva ngäni räm i ngät dän maengätki nagem ga ura qaku. Nguat tamän doqor täkt dinguna rhäkt di ama rhäqäp na rha ama vämginarha ama iras mät ta rha e vät ama ivätki rhage rhage. ² Bä nävät tom däkt dä va ngäni räm i agi a ruvek di nak ta tamän bät ama enge nage ma Ngämuqa aa Qloqaqa dä agi a ruvek di qaku. Ama ruvek moe qärarhani i rhi sameng mamär sävät ma Jisas ma Kraiss i qa di qa mu ama släqyige bä qa män i ama ruqa na qa di iarhakt ama ruvek nage ma Ngämuqa. ³ Dap ama ruvek moe qärarhani i qaku rhi sameng mamär sävät ma Jisas toqoräkt di qaku rha nage ma Ngämuqa. Rhärha rhäkt di rha nage ma Kraiss aa ik kâarakni i sa ngän nari sävät a qa iva qa rhän bä nak sa rhäkt di qale qa mäni ama ivätki.

⁴ Aingän ama rhoes ama gaini na rha na ngän, aingän di nage ma Ngämuqa bä sa ngän män nävä iarhakt ama ruvek arhä väs inguna iaqäkt kâarak i qa e väm ngän di aa qrot masirhat pä iaqäkt aa uväs kâarak i qa nämäni ama ivätki. ⁵ Rha di rha nämäni ama ivätki bä rhat tamän barhäm ama ivätki at kânäskänes dä ama ruvek pät ama

ivätki rhat nari nämät ta. ⁶ Dap kinak aiut di ut nämäni ma Ngämuqa näkt iaqäkt karak i qat dräm ma Ngämuqa di qat nari nämät ut. Dap iaqäkt karak i qaku qa nämäni ma Ngämuqa di qaku qat nari nämät ut. Bä nävät tom dächt di sa qunäga vät a ut sa ama ruvek arha enge i ngät nage ama Qloqaqa na ama engätki ura ngät nage ama qloqaqa na ama iraski.

Ma Ngämuqa Di Ama Lavuqi

⁷ Gua ruavek kârarhani i gua snäng bät a ngän, mamär iva aurha snäng bät a ne inguna ama lavuqi qiat dän nage ma Ngämuqa. Ama ruvek moe qârarhani i arha snäng bät arhani di sa rha män nävä ma Ngämuqa bä rhat dräm a qa. ⁸ Iaqäkt karak i qaku aa snäng bät arhani di qaku qat dräm ma Ngämuqa inguna ma Ngämuqa di ama lavuqi. ⁹ Ma Ngämuqa sa qa qur a ut tä iaqyäkt aa lavuqi qärakt i qia e gem ut toqoräkt i qa rhäk na aa emga ama sägäk sämäni ama ivätki ivakt iva ama iar ut nävät a qa. ¹⁰ Sa ut lu ama lavuqi qärakti i ama engätki na qi di qaku nävät iomäkt i aurha snäng bät a qa dap kinak nävät iomäkt i ma Ngämuqa sa aa snäng bät a ut dä qa rhäk na aa emga ivakt iva nävät a qa dä va qä qyiradeng na aurha vuirhong. ¹¹ Gua ruavek kârarhani i gua snäng bät a ngän, mamär iva aurha snäng bät a ne inguna sa ma Ngämuqa di aa snäng bät a ut toqoräkt.

¹² Sa qaku aung anga ruqa qa lu ma Ngämuqa sokt di ngakt bä aurha snäng bät a ne dä sa ma Ngämuqa qale qa väm ut bä aa lavuqi diva qiat dän mamär väm ut pät aurha iar.

¹³ Ut dräm i sa qale qa väm ut dä qosaqi ut di qali lut mäni qa inguna sa qa von ut ta aa Qloqaqa. ¹⁴ Näkt ut di sa ut lu ma Ngämuqa aa emga bä urhi sameng mamär i ama Ngätmamäk ka rhäk na qa ivakt iva qa diva ama ruvek pät ama ivätki arhä Mumaiar na qa. ¹⁵ Aung gäarakni i qä sameng mamär i ma Jisas di ma Ngämuqa aa emga na qa di sa iaqäkt di qale qa mäni ma Ngämuqa bä ma Ngämuqa di qale qa väm ga. ¹⁶ Sa ut dräm dä ut nanakt nä ma Ngämuqa aa lavuqi bä ba ut.

Ma Ngämuqa di ama lavuqi. Näkt aung gäarakni i qat dräm aa snäng bät arhani di qale qa mäni ma Ngämuqa bä qosaqi ma Ngämuqa di qale qa väm ga. ¹⁷ Nävät iomäkt di ma Ngämuqa aa lavuqi qiat dän mamär vät aurha iar. Bä äkt i rhoqoräkt i ut tet pät ama ivätki rhoqor ma Jisas i sa qat tet toqoräkt diva qaku mamär iva qänäskänes ut sävät aa matnävämne rhoqoräkt iva qa rhatnävämne na ama ruvek moe. ¹⁸ Da ama lavuqi arha ron di qaku anga tlenga. Dap ama lavuqi qäarakni i ama engätki na qi di qit kutmäs ama tlenga inguna ama tlenga di qat dän doqoräkt i qänäskänes ut iva urhi rha ama rhäksärhäm. Iaqaäkt karak i qät len di qaku ama engätki na qi ama lavuqi qia e gem ga.

¹⁹ Aiut di sa aurha snäng bät ama ruvek ti nä ma Ngämuqa inguna qa di sa qa er aa snäng bät a ut. ²⁰ Ngakt bä aung anga ruqa qä qoar toqortäqyia, “Gua snäng bät ma Ngämuqa” sokt di qaku aa snäng bät arhani ama qatnanaktpämda dä iaqäkt di sa ama irasmätka na qa. Inguna aung gäarakni i qaku aa snäng bät aa ruaqa qäarakni i sa qat lu qa di qaku mamär vät a qa iva aa snäng bät ma Ngämuqa

qarakni i sa qaku qa lu qa. ²¹ Bã sa qa von ut ta ama murãkt toqortãqyia, aung gãrakni i aa snãng bãt ma Ngãmuqa di qosaqi mamãr iva aa snãng bãt aa ruaqa.

5

Ut Dãn Nãva Ama Ivãtki At Tãvãs Nãvãt Aut Katnanãkt

¹ Ama ruvek moe qãrarhani i rhat nanãkt i ma Jisas di ma Kraiss di iarhãkt ta mãn nãvã ma Ngãmuqa. Bã qosaqi iarhãkt moe qãrarhae i arha snãng bãt ama Ngãtmãmãk di qosaqi arha snãng bãt aa es. ² Nãvãt iomãkt i aurha snãng bãt ma Ngãmuqa dã ut tet parhãm aa rhãkne dã sa ut drãm i aurha snãng bãt aa es. ³ Rhoqorãkt i sa urhit pãs ma Ngãmuqa aa murãkt angãrha rhãng di iomãkt ngãrhi sameng i sa aurha snãng bãt a qa. Bã iangãrhãkt aa murãkt di qaku ama qrot gem ut mamãr sã ngãt.

⁴ Inguna aiut moe qãrarhani i sa ut mãn nãvã ma Ngãmuqa di sa ut dãn nãva ama ivãtki at tãvãs. Bã sa ut tãqãne dã mamãr toqorãkt nãvãt aut katnanãkt. ⁵ Ngu lu auge iaqãkt kãrak i qat dãn nãva ama ivãtki at tãvãs? Iaqaqt di sokt kãrak i qat nanãkt i ma Jisas di ma Ngãmuqa aa emga.

Ama Sameng Sãvãt Ma Ngãmuqa Aa Emga

⁶ Iaqaqt ma Jisas ma Kraiss di qarakni i sa qa mãn nãvãt ama rigi dã nãvãt ama biaska. Bã qaku sokt ka mãn nãvãt ama rigi rhoqorãkt i sa qa rha ama baptais dap kosaqi qa mãn nãvãt ama biaska rhoqorãkt i sa qa ñãp. Nãkt ama Qloqaqa qã sameng mamãr i ma Jisas ma Kraiss di sa qa mãn nage ma Ngãmuqa inguna ama Qloqaqa di qa na

ama engäktki. ⁷ Ngäktki i ama dämpguarhong nga e qärqärhongni i irhong ngärhi sameng ⁸ qärqärhong i ama Qloqaqa näkt sävät ama rigi näkt ama biaska bä iarhongäkt ama dämpguarhong di sa sägäni nä irhong sä irhong angät sameng.

⁹ Ut dräm ut nanakt na ama ruvek arhä sameng sokt di nak mamär iva ut nanakt nä ma Ngämuqa maräkt aa sameng inguna aa sameng di iangärhäkt kärangät i qa von däm ngät kärangät i ngärhi sameng sävät aa emga. ¹⁰ Bä aung gäarakni i qat nanakt nä ma Ngämuqa aa emga dä sa iangärhäkt ama sameng nga e gem ga. Dap aung gäarakni i qaku qat nanakt nä ma Ngämuqa di qat tes ka i ama irasmätka inguna sa qaku qat nanakt na ama sameng gärangättni i ma Ngämuqa qa von däm ngät sävät aa emga. ¹¹ Näkt iangärhäkt ama sameng di ngät toqortäqyia, ma Ngämuqa sa qa von ut ta ama iar ama sok täm ngät. Näkt tangät täkt ama iar di nga e ge aa emga. ¹² Aung gäarakni i qale ama Ngärhoemga gem ga di ama iar nga e gem ga. Dap iaqäkt kärak i qaku qale ma Ngämuqa aa emga gem ga di qaku ama iar nga e gem ga.

Ama Enge Na Ama Muqunäga Sävät Ama Iar Ama Sok TäM Ngät

¹³ Ngut säm dangät täkt sävät a ngän gärrarhae i ngänät nanakt nä ma Ngämuqa aa emga aa ngärhipki ivakt iva ngänät dräm i sa ngän da ama iar ama sok täm ngät. ¹⁴ Näkt toqoräkt i ut dän sage ma Ngämuqa sa aurha nän di aut katnanakt ama qrot ngät toqortäqyia, qre va urhi nän ga rhä guani varhäm aa snängaqa dä va qat nari ut. ¹⁵ Bä qre va

ut dräm i qat nari ut dä sa ut dräm i agini qärqäni i sa ut nän ga rhäm ini di sa qa von ut täm ini.

¹⁶ Ngakt bä aung anga ruqa di qa lu aa ruqa ama qatnanaktpämga i qa mualat na anga vuirhong gärqärhongni i qaku ngä nartäm sä qa sämät ama tñäpki dä sa mamär iva qä nän ma Ngämuqa sävät a qa dä va ma Ngämuqa qä von ga rha ama iar. Nguat tamän doqor täkt di sävät iarhakt kärarhae i arha vuirhong di qaku ngä nartäm sä rha sämät ama tñäpki. Dap kosaqi ama vuirhong irhong nga e qärqärhongni i irhong ngärhi rhartämsäs sämät ama tñäpki sokt di qaku ngu qoar iva qä nän sävät iarhongäkt. ¹⁷ Ama lat moe qärangättni i qaku ama räkt ngät di ama vuirhong sokt di arhongni ama vuirhong di qaku irhong ngä nartäm sä sävetka sämät ama tñäpki.

¹⁸ Sa ut dräm i ama ruqa qärakni i sa qa män nävä ma Ngämuqa diva sa qaku qä natmualat na anga vuirhong. Dap ma Jisas ma Kraiss kärakni i sa qa män nävä ma Ngämuqa di sa qat dräm gät lu vät iaqäkt ama ruqa nämät kärakni ma Sämgä ivakt iva qaku qä naslava na qa.

¹⁹ Sa ut dräm i ut di ma Ngämuqa aa es na ut dap arhani ama ruvek moe vät ama ivättni di qale rha vä ma Sämgä aa muräkt angärha rem.

²⁰ Näkt kosaqi ut dräm i ma Ngämuqa aa emga sa qa män bä sa qa von ut ta ama mädräm na ama muqunäga ivakt iva ut dräm ma Ngämuqa iaqäkt kärak i ama engätki na qa. Bä ut di qali lut mäni iaqäkt kärak i ama engätki na qa di nävät aa emga ma Jisas ma Kraiss. Ma Jisas ma Kraiss di ama engätki na qa ma Ngämuqa bä qa di ama iar ama sok täm ngät.

²¹ Aingän ama rhoes ama gaini na rha na ngän, mamär iva ngänit lu vät a nas mamär nämät ama iaus kărangätni i sa ama ruvek ta mualat na ngät ivakt iva rhit kutdrir sagem ngät.

Ama Iaräs Na Ngät Ama Rharesbane
The New Testament in the Ura Language of Papua New
Guinea

Nupela Testamen long tokples Ura long Niugini

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ura

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-02-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 21 Feb 2024

2899d6f1-45c9-5492-bd93-58312ca32319